

עניני הוצאה - see tapes 35-41 - שיעור 108**I. הזנה מלאכותית Going out in the street with Intravenous**

- (א) **עיין בשיעור 107** לענין מה נקרא מלבוש ויש ה' אופנים (א) צורת מלבוש ויש הנאת הגוף (ב) הסרת צער הגוף בלא צורת מלבוש כגון מוך שבאזנו (ג) מקל של חיגר שאינו יכול לילך כלל (ד) תיבה על ראשו משום הגשמים דכלי תשמיש הוא ואין דרך לעתעטף בו (ה) לבוש על גוף האדם כגון שעון יד לאג"מ (ה - ק"ה) דדרכו בכך. ולמהרש"ג (ז - מ"ח) "דכל שהוא לובש על דרך שבני אדם מחשבין לבישה מותר אפילו אין אחרים לובשיין כן ואין צריך שום הנאה"
- (ב) **הזנה מלאכותית** אין לו צורת מלבוש אבל אפשר שהוא דומה למוך שבאזנו. ועוד עיין בשו"ע (ה"א - כ"ז) שיוצאים במוך וספוג שעל המכה לפי שהם מרפאים הילכך הוי כמו תכשיט (טור) ולפי דעת הרמב"ם דאף בדבר שאינו מרפא אלא שמועיל כדי שלא יסרט המכה ג"כ מותר לצאת בו וכמו שכתב הגר"א. לכן יש חילוק בין מוך לתוך האבר לבין מוך שעל האבר. שעל המכה גרוע טפי וצריך לרפאות (טור)
- (ג) **ועוד יש ראייה** מפלפל ובגרגיר מלח ובכל בושם שתתן לתוך פיה שמותר לצאת בו שו"ע (ה"ג - ט"ו) ועיין במ"ב (ה"ג - ס"ק מ"ז) פלפל לריח הפה ומלח לחולי השיניים.
- (ד) **עיין במ"ב** (ה"ג - ס"ק ל"ה) וה"ה שלא תצא בצלוחית של שמן אפרסמון הקבוע על זרועה משום דשמא שלפה משא"כ בגרגיר מלח ופלפל שאינו תכשיט. וגם הזנה מלאכותית אינו תכשיט ואין חשש משום דלמא שלפה
- (ה) **ועיין בשו"ת הרדב"ז** (ה - ק"ג) דכל שהוא משום רפואה לא גזרו חז"ל דלמא נפיל ואתי לאתויי
- (ו) **ועיין בשו"ת חשב האבוד** (ז - ק"ז) שכתב דמותר לאשה לצאת בשבת במוך הנתון באותו מקום עם איזה תרופה עליו בשביל רפואה
- (ז) **ועיין במ"ב** (ה"א - ס"ק ט"ו) דקמיע מומחה תכשיט הוא ותכשיט לחולה כאחד ממלבושיו - וכל שכן הזנה מלאכותית
- למעשה** - צריך להתיר Intravenous וכך שמעתי מרב מנשה קליין ורב ש. ז. ברזין אמר לי לקשורו לגופו ולצאת בו

II. Putting band-aid on finger to prevent pulling off skin

- (א) **אם רטייה צריך מכה** עיין בבה"ל (ה"א - כ"ז ד"ה "ויגאסי") שהביא מחלוקת בין הטור והרמב"ם אם רטייה צריך לרפאות או שלא יסרט סגי ואפילו להפמ"ג (ה"א - ה"א - ס"ק מ"ז) שהובא המ"ב (ס"ק ק"ח) דאם יכרוך על המכה איזה סמרטוט דבזה לכו"ע שרי לצאת בו דלא חשיב ובטיל לגביה המכה ומ"מ צריך מכה.
- (ב) **ועיין עוד באג"מ** (ה - ק"ה) דמותר לבוש שעון על ידו משום דכיון דהוא על גופו ממש וראיתו מטבעת שיש עליו חותם וסודר שבצוארו אפשר ה"ה ברטייה על אצבעו שלא יתלוש העור מבשרו יש מקור להתיר. ושאני מוך על המכה (ה"א - כ"ז) שאין מקיף כל בשרו אבל אם מקיף האצבע דומה לסינר של נדה שעשוי כעין מלבוש (ה"א - י"ג) עיין שם. אפשר לומר מגו דהוי בגד להאי הוה בגד להאי אפילו בלא מכה באצבעו כמו שיוצא בשק של רועים בלא גשם וצ"ע דאולי דאין דרך ליתן רטייה באצבעו בלא מכה ודומה למטפחת אף על רגלו דאסור
- (ג) **אם צריך שדרך ללבושו בחול** להיות כתורת מלבוש? עיין בשע"ת (ה"א - ה"ב) שכתב

הבר"י בשם מהר"י מולכו דלא חשבינן דרך מלבוש אלא מה שדרך ללבושו בחול. ולכן אסור לצאת במטפחת קשורה סביב הרגל. וכן כתב בשו"ת לכושי מרדכי (ב - ג') לאסור לבישת יארמילקע בשבת תחת הכובע אם אין דרך לעשות כן בחול. ועיין עוד שו"ת חלקת יעקב (ב - ג) דאפילו דאין דרך ללבוש בחול נקרא מלבוש וראיתו מר"ן ביומא גבי סנדל של גמי (rubbers) ביום כפור. ובזה תלוי המחלוקת אם מטפחת אף המחובר לבגדו אם מותר. לדעת הגר"א (ג' - ח"א) שהובא בשער הציון (ק"ג) מותר שדרכו לחברו בשבת ולהמג"א חיבור לשבת אין חשוב חיבור ומותר מטעם אחר משום שהמטפחת אין בו חשיבות ובטיל להבגד. לכן יש שני צדדים להתיר (כ) משום דאין צריך דרכו ללבושו בחול לפי הרג"א וכן סתם השער הציון (ק"ג) (כ) וגם הרטייה אין לו חשיבות ועומד לזרוק כמו המטפחת אף לשיטת המג"א

- (ד) **ובערוך השלחן** (ג' - ט"ו) כתב דאפילו לא אחזו החולי עדיין אלא שהוא ממשפחה שיש להם חולי זו ותולה הקמיע שלא יתפס מותר. וגם יוצאות בקשר שעושין לרפואת קיטוף עין הרע שלא ישלוט שו"א (ג' - ט"ו) וזה דוחק קצת משום שזה משום חולי ונידן דידן משום חשש איסור שבת (ה) **ולשו"ת מהרש"ג** (ז - מ"ח) צריך להתיר משום שזה נקרא בלשון בני אדם לובש הרטייה על אצבעו ולא משאוי

למעשה צריך שאלת חכם

III. Going out with a band-aid on thigh serving no purpose

(א) נראה לי שזה אסור אפילו לשיטת האג"מ (ב - ק"ח) ועיין בשו"ע (ג' - י"ג) דאשה נדה שקושרת בגד לפנייה שלא תתלכלך בדם נדותה אסורה לצאת בו אם לא יהא סינר עשוי כעין מלבוש. ועיין במ"ב (ס"ק י"ג) מלפניה ולאחריה כעין מכנסים בלא שוליים דכיון דדרך מלבוש הוא מותר בכל גווני אבל כשהיא לפנייה לבד אסור אם רק לאצולי טינוף. וגם בנידן דידן אין הרטייה לפנייה ואחריה ואין שם מלבוש עליה משום שאין משמש הגוף ואינו דומה לשעון יד ולטבעת שיש עליו חותם שמקיף כל הגוף

(ב) ואפשר לדמותו ללולאות או רצועות התלויות בבגד דלא חשיבי ובטלי שו"ע (ג' - ל"ט) ה"ה בציוור שלנו הרטייה בא שלא מדעתו ואין לו חשיבות שעומד לזרוק לאשפה ובטל לגופו כמו עפר תחת צפורניו. וזה דוחק קצת שהרצועות יש שייכות להבגד אבל הרטייה אין שייכות לאדם בלא מכה

(ג) **ולמהרש"ג** (ז - מ"ח) דכל שהוא לובש על דרך שבני אדם מחשבין לכישה אפילו אין אחרים לובשין כן אין צריך שום הנאת הגוף ומותר.

(ד) ולי נראה שטוב יותר להסיר הרטייה אפילו דפסיק רישא שיבוא לתלוש שערו משום שהוא פסיק רישא דלא ניחא ליה על תלישה כלאחר ידו במקום מצוה (תפילה בציבור וקריאת התורה) ועיין תוספות (סוכה ל"ג: ד"ה "מודה רבי שמעון") דבמקום מצוה מותר. וכ"כ בשו"ת אמרי יושר (ב - ק"ו)

IV. Wearing ballies behind ears to lose weight

(א) **עיין שש"כ** (ז - ט) לענין חולה שצוה עליו הרופא שלא לצאת מפתח ביתו מבלי שיהיו עמו תרופות יש להקל רק בכרמלית בשנוי לצריך מצוה ואין להביא ראיה דיוצאה אשה בפלפל וגרגיר מלח שבפיה דשאני התם שהפלפל מעביר עכשיו את הריח הרע משא"כ בנידן דידן דהו"ל כלוקח אתו מאכל שלא ירעב והובא זה בשם רב ש. ז. אויערבך וזה ממש ציור שלנו שמוציא הדבר שלא ירעב ואין זה חשיב צריך עכשיו

(ב) אבל אם לבש הכדור על אזנו ודרכו לילך בו בחול אפשר להמהרש"ג יהיה מותר. ולבי אומר לי שאין להתר דבר זה